

SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE

Katere vrste spolno prenosljivih okužb poznamo?

KLJUČNE BESEDE

spolno prenosljive okužbe | bakterijske okužbe | zdravstvo | kontracepcija

Ko govorimo o spolno prenosljivih okužbah (SPO), imamo v mislih okužbe, ki se prenašajo z ene osebe na drugo večinoma s spolnim stikom. Prizadenejo lahko vsakogar, ne glede na starost, spol ali spolno usmerjenost, zato je ključnega pomena, da imamo vsi osnovno znanje o tem, kaj so in kako lahko vplivajo na nas. SPO lahko povzročijo različne simptome, zaplete in zdravstvene težave, če jih ne zdravimo. Poglejmo si podrobneje različne vrste SPO.

1. Bakterijske SPO:

Začnimo z bakterijskimi SPO. Kot že ime pove, jih povzročajo bakterije in jih je običajno mogoče zdraviti in ozdraviti z antibiotiki (injekcijami ali tabletami). Če pa jih ne zdravimo, lahko privedejo do resnih zdravstvenih težav. Obstajajo različne vrste, na primer:

- **Klamidija:** Ta se zna zelo dobro skriti. Klamidija, ki pogosto nima simptomov, lahko povzroči bolečine med uriniranjem in nenavaden izcedek iz spolovila, ko bolezen napreduje.

- **Gonoreja:** Podobno kot klamidija lahko tudi gonoreja povzroča neprijetne občutke med uriniranjem in izločanjem.
- **Sifilis:** Ta bolezen lahko preide v različne oblike, saj se začne z nebolečimi ranami in lahko preide v fazo izpuščaja. Če ni zdravljena, lahko prizadene srce, možgane in druge organe, kar je zelo nevarno.

2. Virusne SPO

Virusne SPO povzročajo virusi. Nekatere je mogoče obvladati ali nadzorovati, obstajajo pa tudi hujši, ki jih ni mogoče v celoti pozdraviti. Primeri vključujejo:

- **Človeški papiloma virus (HPV):** HPV je zelo pogost in običajno izzveni sam od sebe. Nekatere oblike pa lahko povzročijo genitalne bradavice ali celo raka. Dobra novica je, da danes obstaja cepivo proti nevarnim sevom.
- **Virus herpes simpleks (HSV):** HSV se pojavlja kot mrzlica (HSV-1) ali genitalne rane (HSV-2). Zdravila ni, vendar lahko z zdravljenjem obvladujemo simptome izbruhov.
- **Virus človeške imunske pomanjkljivosti (HIV):** HIV poškoduje vaš imunski sistem in lahko privede do končne faze oslabljenega imunskega sistema (aids), če ni zdravljen. Zdravila še ni, vendar je zdravljenje vse boljše pri obvladovanju virusa.
- **Hepatitis B in C:** Ta lahko poškodujejo tvoja jetra. Hepatitis B je pogostejši, proti njemu se lahko cepite. Hepatitis C se lahko pojavi brez simptomov, dokler ne poškoduje jeter.

3. Parazitske SPO

Naslednje so parazitske spolno prenosljive okužbe. Prisotnost teh malih živalic zdravimo s posebnimi zdravili. Te SPO so:

- **Trihomonoza:** Ta je pogosto prikrita in brez simptomov, ko pa se pojavijo, so to srbenje, izcedek ali pekoč občutek pri uriniranju. Na srečo jo lahko pozdravimo.

- **Sramne uši:** To so drobne žuželke, ki živijo v sramnih dlakah in povzročajo srbenje. Zdravijo se z losjoni ali šamponi, ki so na voljo brez recepta.

4. Glivične SPO

Zadnja kategorija so glivične SPO. Te niso tako pogoste, vendar se z njimi lahko okužimo zaradi:

- Jemanja antibiotikov
- Nošenja tesnega spodnjega perila
- Uporabe dišečih izdelkov na spolovilu

Te okužbe povzročajo izjemno srbečico in nelagodje. Zdravijo se s protiglivičnimi zdravili.

Vsak lahko dobi SPO, zato je pomembno, da skrbiš za varno spolnost, uporabljaš kondome, se s partnerjem odkrito pogovarjaš o spolnem zdravju ter obiščeš zdravnika, če opaziš kakršne koli nenavadne spremembe na spolovilu. Z rednimi pregledi in presejalnimi testi pri zdravniku lahko opraviš tudi testiranje na SPO, čeprav nimaš nobenih simptomov. Ne pozabi, da se številne SPO lahko pojavijo brez kakršnih koli znakov, zato je redno pregledovanje ključnega pomena za njihovo zgodnje odkrivanje.

Predvsem pa, imeti SPO ni razlog za sram. To je le zdravstvena težava kot vsaka druga. Zdravite se, govorite o njej in pomagajte odpraviti zaznamovanost. Če želiš izvedeti več, smo pripravili podrobno infografiko o tej temi, ki jo najdeš tukaj. Ostanite ozaveščeni, varni in se brez oklevanja posvetujte z zdravstvenim osebjem, če potrebujete pomoč ali nasvet.

**SPOLNO PRENOSLJIVE
OKUŽBE**

